

بحرین میزبان نشست امنیت دریایی منطقه

به قلم سایمون هندرسون (/fa/experts/saymwn-hndrswn-0/)

۲۱ اکتبر ۲۰۱۹

همچنین دست‌یافتنی به

(English (/policy-analysis/bahrain-hosts-regional-maritime-security-meeting / العربية (/policy-analysis/albhryn-tstdyf-alajtma-alaqlmy-llamn-albhry/))

درباره نویسنده

سایمون هندرسون (/fa/experts/saymwn-hndrswn-0/)

تحلیل کوتاه

این اولین نشست بین‌المللی است که پس از موج حملات اخیر ایرانی‌ها برگزار می‌شود و می‌تواند به واشنگتن کمک کند تا ائتلافی تشکیل دهد که قادر به پیشگیری از درگیری‌های آینده باشد

از ۲۱ اکتبر اجلاس دوروزه در بحرین با حمایت مشترک لهستان و آمریکا برگزار می‌شود که به تلاش‌های جهانی برای مقابله با ایران می‌پردازد. این نشست تازه‌ترین جلسه پیگیری ملاقات ورشو در فوریه گذشته است که در سطح وزیران کشورهای شرکت‌کننده برگزار شد. علاوه بر مباحث مربوط به قاچاق اسلحه و موارد دیگر اهمیت اصلی این نشست احتمالاً در این است که چقدر و چطور خواهد توانست بازیگران بین‌المللی را برای تقویت امنیت دریایی در خلیج فارس و دریای سرخ (بحر احمر) متحد کند - کاری که مخالفت ایران با «مداخله» خارجی را آشکارا طرد می‌کند و به هراس کشورهای خلیج توجه نشان می‌دهد که علناً ایران را در حملات اخیر به کشتیرانی و زیرساخت‌های نفتی مقصر دانسته‌اند. حضور یک هیئت اسرائیلی نیز قابل توجه است که می‌تواند یک گام بالقوه در جهت همکاری‌های امنیتی با کشورهای عرب باشد.

این ابتکار که «روند ورشو» نامیده شده بیش از شصت کشور را دورهم جمع کرده و اخیراً شتاب بیشتری هم گرفته است. هرچند که از قرار تمرکز آن از ایران به سمت ثبات منطقه‌ای معطوف شده است. نشست بحرین در ادامه دو نشست مرتبط در اوایل همین ماه صورت می‌گیرد. یعنی: نشست سؤال درباره امنیت سایبری منطقه‌ای و نشست واشنگتن درباره حقوق بشر.

نمایندگان اسرائیل در همه این رویدادها شرکت داشته‌اند. هرچند نشست این هفته اولین حضور آن‌ها در روند ورشو است و بین میزبان [بحرین] و کشورشان روابط دیپلماتیک وجود ندارد. البته علی‌رغم نبود روابط دیپلماتیک مقامات اسرائیلی مکرراً به هم‌تایان بحرینی خود دیدار کرده‌اند. هرچند در کارگاه «صلح برای آبادانی» که در ماه ژوئن و با حمایت آمریکا برگزار شد به دلیل نگرانی‌های امنیتی حضور نداشتند. نماینده اسرائیل در این هفته یکی از زنان صاحب‌مقام وزارت خارجه خواهد بود. سانسور نظامی اسرائیل رسانه‌های محلی را از شناساندن او منع کرده است. ولی نام و عنوان او در گزارش *تایمز اسرائیل* فاش شد.

معلوم نیست نشست جاری به رشته حملات تابستان امسال به تانکرهای نفتی در خلیج فارس و زیرساخت‌های نفتی عربستان خصوصاً حمله مهم ماه گذشته با پهپاد و موشک به تاسیسات نفتی بقیق تا چه حد خواهد پرداخت. نکته قابل توجه این است که این اجلاس جدا از ابتکار عمل نظامی مشترکی است که آمریکا استرالیا بحرین و بریتانیا پس از آن حملات اعلام کردند. بر خلاف همه شواهد حاکی از دخالت ایران (-/https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/how-to-present-evidence-of-iranian-

از دخالت ایران (-/https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/how-to-present-evidence-of-iranian-

involvement-in-the-saudi-attack رهبران خلیج تمایلی به مقصدانستن مستقیم رژیم ایران نداشته‌اند. برای همین جامعه بین‌المللی احتمالاً به دنبال این خواهد بود که از روش‌های غیرمستقیم برای پیشگیری از حملات آینده استفاده کند.

از نظر ایران امنیت خلیج فارس مسئولیت کشورهای حوزه خلیج است. تعریفی که دو شرکت‌کننده مهم در این نشست را بیرونی به شمار می‌آورد: آمریکا (که ناوگان پنجم‌اش در بحرین مستقر شده است) و اسرائیل. حسن روحانی رئیس‌جمهور ایران اخیراً چشم‌انداز ایران را برای امنیت دریایی محلی یعنی ابتکار صلح هرمز (موسوم به «ائتلاف امید») مطرح کرد اما کسی آن را جدی نگرفته است.

در پی حمله اوایل این ماه به یکی از تانکرهای ایران در دریای سرخ (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/attack-on-iranian-tanker-could-be-tensions-flowing-to-red-sea>) رویکرد دیپلماتیک تهران ممکن است به‌زودی عوض شود. یکی از مقامات ایران اسرائیل یا عربستان را مسئول این حمله دانسته اما ایران هنوز تصاویر ویدیویی مورد ادعای خود از این حمله را منتشر نکرده است. اگر فرض کنیم که ایران خودش این حادثه را صحنه‌سازی نکرده (که فعلاً نمی‌شود این مسئله را با قاطعیت رد کرد) ممکن است بخواهد خود را در «مجمع دریای سرخ» که به‌تازگی به رهبری عربستان در حال شکل‌گیری است وارد کند. ولی این کار ایران را وادار به پذیرش مشارکت کشورهای غیرساحلی خواهد کرد - هم در دریای سرخ و هم در خلیج فارس. مثلاً دیپلماسی اولیه در مورد ابتکار دریای سرخ محدود به کشورهای ساحلی (به غیر از اسرائیل و اتیوپی) می‌شد اما کشورهای دیگر هم - امارات متحده عربی و قطر - به همین ترتیب هرگونه ائتلاف دریایی پایدار در خلیج فارس هم باید مشارکت کشورهای غیرساحلی را که تاسیسات و منافع و فعالیت‌های کلیدی در این ناحیه دارند لحاظ کند.

برای درک اهمیت این موضوع فقط کافی است اشاره شود که نشست دیپلماتیک این هفته به موازات یک مانور دریایی چندملیتی عمده با نام IMX 19 تحت حمایت سنتکام (ستاد فرماندهی کل ایالات متحده) صورت می‌گیرد. هم مانورهای نظامی - که از خلیج فارس تا دریای عمان خلیج عدن و دریای سرخ امتداد خواهد داشت - و هم گفت‌وگوهای بحرین به‌دقت از سوی تهران دنبال می‌شود. ایران حامی شیعیان بحرین است که دارای اکثریت جمعیتی در این جزیره هستند. خصوصاً شیعیانی که احساس می‌کنند مورد تبعیض دولت سنی قرار دارند.

فعلاً ائتلاف درباره نحوه برخورد با ایران گسترده است. چنانکه نگرانی برخی کشورهای متحد آمریکا درباره سیاست ایالات متحده نیز همچنان پابرجاست. با همه این‌ها این سوال هنوز بی‌جواب است که نشست بحرین چقدر می‌تواند گامی مهم و روبه‌جلو در جهت حل‌وفصل این نگرانی‌ها و تشکیل ائتلاف‌های موثر باشد.

**سایمون هندرسون هموند بیکر و مدیر برنامه برنشتاین درباره سیاست خلیج و انرژی در انستیتو واشنگتن است.*

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Bennett's Bahrain Visit Further Invigorates Israel-Gulf Diplomacy

فوریه ۲۰۲۲

Simon Henderson

(/policy-analysis/bennetts-bahrain-visit-further-invigorates-israel-gulf-diplomacy)

BRIEF ANALYSIS

Libya's Renewed Legitimacy Crisis

فوریه ۲۰۲۲

Ben Fishman

[\(/policy-analysis/libyas-renewed-legitimacy-crisis\)](#)

BRIEF ANALYSIS

The UAE Formally Ceases to be a Tax-Free Haven

فوریه ۲۰۲۲

Sana Quadri ,

Hamdullah Baycar

[\(/policy-analysis/uae-formally-ceases-be-tax-free-haven\)](#)

TOPICS

[\(/policy-analysis/anrzh-y-w-aqtsad/\)](#) انرژی و اقتصاد

[\(/policy-analysis/rwabt-rb-w-asrayyl/\)](#) روابط عرب و اسرائیل

[\(/policy-analysis/khlyj-w-syast-hwzh-anrzh-y/\)](#) خلیج و سیاست حوزه انرژی

[\(/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/\)](#) نظامی و امنیتی

REGIONS & COUNTRIES

[\(/policy-analysis/kshwhay-hashykhlyj-fars/\)](#) کشورهای حاشیه خلیج فارس

[\(/policy-analysis/ayran/\)](#) ایران